

Huissense Gilden Kroniek

Vitgave van het

Sint Gangulphusgilde

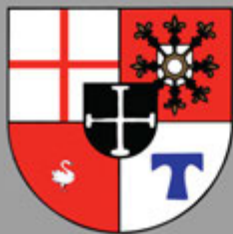
en het

Sint Laurentiusgilde

Binnen de stad Huissen

en het

Sint Jorisvendel

HUISSENSE GILDEN KRONIEK

De Huissense Gildenkroniek is een uitgave van het Sint Gangulphus- en het Sint Laurentiusgilde binnen de stad Huissen.

Abonnement Gildenkroniek:

Voor leden en buitengewone leden van de Gilden is de kroniek gratis.

Voor niet- leden: inlichtingen bij de redactie.

AFBEELDINGEN OP DE OMSLAG:

De wapens op de omslag zijn van beide Gilden.

Linksboven is het wapen van het Sint Gangulphusgilde afgebeeld en midden het wapen van het Sint Laurentiusgilde en als laatste het wapen van het kruisboogvendel Sint Joris.

COLOFON:

Eindredactie : J. Wannet

Redactieadres: Huissense Gildenkroniek,
Wieken 15,
6852 BR Huissen.

Email : kroniek@gildenuissen.nl

secretariaat Gilden: Mariaplein 14
6851 BP Huissen

Email: secretaris@gildenuissen.nl

Internet : <http://www.gildenuissen.nl>

Inhoudsopgave Gildenkroniek

Jaargang 23, nummer 02, september 2010

1. Gildennieuws.....	02
2. Beste schutter Sint Joris vendel.....	06
3. Henk Iding Nederlands kampioen.....	08
4. Exodusmonument op de Praets met gildeneer onthuld.....	10
5. Huissense Umdracht.....	13
6. De viering van beleg en ontzet in 1897 <i>Drs. J.H.F. Zweers</i>	20
7. Beleg en ontzet van Huissen, 2010.....	22
8. Koningschieten 2010.....	28
9. Relas van de koning.....	31
10. Verhaal achter het zilver (17).....	32
11. Bezoek Mariaschool Bommel.....	34
12. Uit het archief: fotopagina 1971.....	36
13. Huessense kalender 2011.....	39
14. Sint Laurentiusdag.....	41
15. Kerkwijding.....	43
16. Gilden en hun beschermheiligen, Sint Bavo.....	45
17. Panorama Huissen.....	47

De volgende uitgave verschijnt medio december 2010. Aanleveren van teksten en foto's bij het redactieadres en wanneer mogelijk digitaal : Redaktie Gildenkroniek.

Kroniek@gildenhuissen.nl.

GILDENNIEUWS

Voor U ligt alweer de tweede uitgave 2011 van de Gildenkroniek. Dit keer wat later als U gewend bent, maar het is zeker de moeite waard. Het is ook een drukke periode geweest, de jubileum Umdracht, Gildenfeesten, wijding van de nieuwe vaandels, een paar hoogtepunten. Vaak wordt gezegd na de zomer wordt het rustiger. Als we de agenda van de Gilden bekijken is het niet heel rustig. Amsterdam, Wilrijk, Antwerpen, en Sittard staan nog op het programma. Tussen dit alles door hebben we ook nog tijd om aan het archief te werken, en elke week te oefenen met vendelen en kruisboogschieten. Kortom activiteiten genoeg.

In deze kroniek niet alleen verslagen, maar ook is een en ander weer uit het archief gehaald. Niet alleen de “oude” geschiedenis (voor 1900) maar een fotopagina van 1971 is ook geschiedenis.

Veel plezier met het lezen van de Gildenkroniek.

GILDENKRONIEK

De volgende kroniek verschijnt december 2010 met aandacht voor: Heroprichting Amsterdamse schutterij, 12 september groot Gilde en schuttersfeest in Amsterdam,

Historische optocht “de Geitenstoet” Wilrijk België, 19 september, Internationaal Schuttersfeest en oktoberfeest, Sittard 17 oktober

De plechtige investituur van de Nobele Orde van de papegay 30 oktober, en verdere bijzondere nieuwtjes over de Gilden.

De foto's uit deze uitgave zijn gemaakt of aangeleverd door de Huissense Gilden tenzij anders vermeld

DAGELIJKS BESTUUR:

Voorzitter : F. van Brummelen.

Secretaris: W. Evers, 026 3254321

Penningmeester J. Könning,

Gildenboekhouder, archief, zilver, kroniek, PR: J. Wannet,

Vendeliërs, ledenadministratie activiteiten: W. van der Jagt,

Kruisboogvendel, notulist: Th. van Dam,

Vicevoorzitter, Laurentiusgilde : T. Kersten.

AFREKENINGSVERGADERING

Zondag 11 juli jl. werd de traditionele afrekeningsvergadering gehouden.

Tijdens deze vergadering maakten de nieuwe koningen ook hun raadsheren bekend.

Verder werden er verschillende functies verdeeld.

RAADSHEREN SINT GANGULPHUSGILDE

Koning : Frits van Brummelen

Keizer : Henk Lippmann

Eerste raadsheer:	Albert Janssen
Tweede raadsheer:	Harry Berendsen
Derde raadsheer:	Martin Berendsen
Vierde raadsheer:	Theo Bouwmeister
Vijfde raadsheer:	Willy Bouwmeister
Zesde raadsheer:	Jan Wannet

RAADSHEREN SINT LAURENTIUSGILDE

Koning : Tjebbe Kersten

Keizer : Wim Kersten

Eerste raadsheer:	Frank Berendsen
Tweede raadsheer:	Matthijs Hermeling
Derde raadsheer:	Mike Berendsen
Vierde raadsheer:	Jan Giessen
Vijfde raadsheer:	Nico Evers
Zesde raadsheer:	Jeff Lentjes

GILDENKNECHT

Dit zijn de gildenbroeders die voor alle attributen van de Gilden zorgen. Wim van der Jagt en Martin Berendsen zullen deze taak vervullen.

OFFICIEREN SINT GANGULPHUSGILDE

Generaal: Jan Wannet

Kapitein: Albert Janssen

OFFICIEREN SINT LAURENTIUSGILDE

Generaal: John Kradolfer

Luitenant: Sjoerd Wannet

VAANDELDRAGERS

Sint Gangulphus : Wil Evers

Sint Laurentius : Hans Matthijssen

FUNCTIES SINT LAURENTIUSGILDE

Boekhouder: Tjebbe Kersten

Jeugdkoning: Bram Hubers

GILDENBODES

Huissen-stad : Wil Evers

Huissen-zand : Willy Bouwmeister

Huissen-zilverkamp : Ben Pauwelsen

GILDENTAMBOER: Frank Pauwelsen

VOORMANNEN

Vendeliers : Wim van der Jagt 026 - 3253124

Adjudanten : Hugo Vermaas 0318 - 417231

Officieren en
schutters: : Jan Wannet 026 - 3250973

06 - 13800366

Kruisboogvendel : Theo van Dam 026 – 3252472

350 jaar Sint Laurentius

28 en 29 mei 2011

Op zaterdag 28 en zondag 29 mei zal het jubileumfeest van het Sint Laurentiusgilde groots worden gevierd.

Zaterdag zal er een vrije gilden dag worden gehouden, met verenigingen uit

Brabant, Gelderland en Limburg. Er zullen dan een twintigtal Gilden en Schutterijen worden verwacht.

Zondag zullen vijftien Gilden en Schutterijen zich presenteren op de Kringdag Rijk van Nijmegen - de Betuwe.

Programma zaterdag:

- * Plechtige Eucharistieviering.

- * Optocht door Huissen.

Op de markt zullen de namen van de Laurentius leden worden afgeroepen
Daarna volgt er een gezamenlijke vendelhulde.

- * Opening met erewijn.

- * Demonstratie ,tentoonstelling, enz.

- * Dag Koningschieten.

Programma Zondag.

- * Opening en Erewijn.

- * Mars en defileer wedstrijden door Huissen

- * Wedstrijden ,demonstratie, tentoonstelling

- * Kring Koning schieten .

- * Rond vijf uur prijsuitreiking en gezellig samen zijn in onze feesttent.

Het ontmoeting en wedstrijd terrein is op sportpark Rosendael te Huissen

BESTE SCHUTTER ST. JORIS

Tjebbe Kersten

Ieder jaar proberen rond 23 april (St. Jorisdag) te schieten voor de titel Beste Schutter, echter ook bijna ieder jaar levert dit problemen op door andere activiteiten of dat het Koelhuis bezet is. Zo ook dit jaar maar uiteindelijk hebben we de datum 16 mei geprikt.

Iedereen kwam deze datum het beste uit, maar uiteindelijk bleken een aantal schutters toch niet te kunnen. Zodat we uiteindelijk met 5 schutters de wedstrijd verschoten hebben.

Om 12.00 uur hebben wij ons verzameld om de banen op te bouwen, zodat we op tijd om 13.00 uur konden starten met de wedstrijd over 50 schoten. Vooraf hebben wij tijdens de koffie met gebak (iemand had dit nog over van een verjaardag zaterdags) de loting van de banen gedaan.

Even na 13.00 uur werd gestart met het schieten onder leiding van jury Martin Berendsen en uitslagverwerkers Bert en Joris Bouwmeister.

Tjebbe ging voortvarend van start en nam na 25 schoten een voorsprong van 15 punten op Ben Stegeman. Henk Iding was niet tevreden met zijn scores en besloot in de pauze een borrel te pakken en deze smaakte zo goed dat hij er nog één nam. Deze “doping” had gevolgen in de tweede serie. Tjebbe bouwde zijn voorsprong uit in de tweede serie van 25 schoten en was uiteindelijk winnaar, maar Henk bleef goed volgen en wist uiteindelijk zich van een 4e plaats op te schieten naar een 2e plaats.

De eindstand was als volgt:

Plaats	naam	1 ^e serie	2 ^e serie	Totaal
1	Tjebbe Kersten	242	244	486
2	Henk Iding	218	233	451
3	Theo van Dam	224	226	450
4	Ben Stegeman	227	216	443
5	Henri Hermeling	214	211	425

Bij de prijsuitreiking bleek dat er ook, tot verbazing van iedereen, er een poedelprijs was. De naam stond al op de prijs, waardoor de maker ook bekend was.

Na de prijsuitreiking hebben we met z'n allen nog gezellig gegeten bij de chinees.

Kruisboogkampioen Tjebbe wordt gefeliciteerd door de voorzitter Frits v. Brummelen

HENK IDING NEDERLANDS KAMPIOEN

Tjebbe Kersten

Op zondag 30 mei 2010 was het Nederlands Kampioenschap Kruisboogschieten bij Op de Korrel te Bemmelen. Maar de gilden gingen ook naar de Kringdag in Leuth. Zowel Henk Iding, Ben Stegeman en Tjebbe Kersten wilde ook naar Leuth., maar gelukkig konden we om 9.00 uur al schieten, zodat we ook op tijd voor alle wedstrijden in Leuth waren.

Dus moesten we vroeg op die dag, want ook de Karstraat was afgesloten dat weekend. Om 9.00 uur stonden we als eersten, in gedeeltelijk historisch kostuum op de baan. Ondanks dat we rustig konden schieten voel tot een beetje tijdsdruk. Helaas was de jury nog niet zover. We gingen dus weg zonder dat we een officiële uitslag hadden.

In de auto hoorde ik van Henk Iding dat hij 188 punten geschoten had en ik vertelde hem al gelijk dat hij hiermee in de prijzen kon vallen. Zelf had ik wel goed geschoten (194 5^e) maar niet voldoende om in de prijzen te vallen en Ben Stegeman had ook zijn gemiddelde gehaald (182 7^e).

*Henk Iding
Nederlands kampioen kruisboogschieten*

's-Middags naar Bemmeler gebeld of de uitslag al bekend was. De prijsuitreiking zou binnen een half uur beginnen en mij werd verteld dat Henk Nederlands Kampioen was geworden in de D-klasse. Ze zouden met de prijsuitreiking wachten tot we er waren. Dus Henk geïnformeerd en gelijk in de auto gestapt en naar Bemmeler gereden.

Daar kwamen we aan in onze historische pakken wat natuurlijk de anderen aanwezigen verbaasde. Henk werd samen met de andere winnaars gehuldigd. Voor Henk Iding was dit de eerste keer dat hij de nationale titel behaalde. Maar ook als korps waren eerste geworden in de C-klasse.

EXODUSMONUMENT OP DE PRAETS MET GILDENEER ONTHULD

Martien van Hemmen

Op zaterdag 17 april werd op de Begraafplaats Huissen Centrum onder grote belangstelling het Exodusmonument onthuld. Hier wordt nu de verdrinkingsdood van de gebroeders Straatman en Henk Lentjes herdacht en in bredere zin de grote uitocht in 1944, de Exodus.

Al vrij snel ontwikkelde zich het idee om een tweede gedenkteken te maken op de Praets, in Meinerswijk. Dat was de plek, waar duizenden probeerden de grote oorlogshandelingen te ontvluchten door de Rijn over te steken.

En op 12 juni was het dan zover: te fiets gingen heel veel Huissenaren naar de Praets. Ook was er een wandelgroep, een heuse huifwagen met vooral ex-evacuees en de Gilden waren per militair vervoer vertrokken. Ook waren veel belangstellenden uit Arnhem aanwezig.

En de Gilden waren te zien op alle opgenomen filmpjes: van TV Lingewaard, Huissen TV en Arnhem TV. Dat zegt alles over de in het oog vallende heren: in vol ornaat aanwezig om eer te betonen aan de drie aldaar verdronken Huissenaren en de Exodus van 1944, die iedereen uit Huissen zwaar trof. En daarbij komt, dat dit een uitstekende gelegenheid was om het Huissens cultuur en erfgoed als vaste verbondenheid met Huissen te laten zien. Op passende muziek konden de vendeliërs hun behendigheid tonen en hun aanwezigheid werd door iedereen erg gewaardeerd.

Het vervoer naar de Praets en weer terug naar Huissen kreeg de nodige allure, omdat Theo Hegeman de Gilden vervoerde per authentiek militair voertuig. Bovendien was er een passende begeleiding van een gemotoriseerde politiemann. Daarmee werd het bijzondere karakter van de onthullingsplechtigheid nog meer benadrukt.

Door de Arnhemse wethouder, Henk Kok, en familie van de drie Huissenaren werd het gedenkteken onthuld. Dit is ook *een Exodusmonument* en gedenkt daarmee ook die ellendige vlucht.

Hiermee zijn de monumenten in feite elkaars tweeling geworden.

Burgemeester de Vries en de wethouder benoemden vervolgens het betreffende dijktraject tot *Exodus gedenk wandel- en fietsroute*. Via de dijken zijn de monumenten namelijk met elkaar verbonden.

Vanaf 2011 hopen we vanuit Huissen de route als wandelevenement te kunnen organiseren. Daarmee gaat een oude wens in vervulling: een wandeltocht, die prachtig is om te wandelen, omdat de natuurlijke schoonheid zo groot is en waar meteen eer wordt gedaan aan degenen die onder ellendige omstandigheden die route moesten lopen. De verwachting is, dat er veel animo zal zijn.

Ook het monument op de Praets heeft een sterke relatie met de omgeving: de stalen plaat staat symbool voor de hardheid van de oorlog en de gebruikte ijzeren staven zijn oorspronkelijk delen van het smalspoor van de steenfabriek, de plek waar velen moesten overnachten voordat ze konden over steken. En de gebruikte bakstenen staan symbool voor de wederopbouw. De drie basaltstenen staan symbool voor de drie keien van kerels, die het leven verloren, terwijl zij anderen hielpen bij die zware overtocht.

We mogen er trots op zijn, dat op deze manier die bijna “vergeten” tragedie een tastbare plek krijgt.

De brochure met beschrijving van de Exodusroute is verkrijgbaar bij de VVV in ons Stadmuseum in de Vierakkerstraat.

De Gilden werden per authentiek militair voertuig van Th. Hegeman gebracht naar de Praets.

Vierakkerstraat 45 Huissen tel 026-3256050

Raaijmakers
advocatuur

- **Personen- en familierecht**
Onder andere echtscheiding,
alimentatie, boedelscheiding

- **Erfrecht**

- **Ondernemingsrecht**

- **Incasso's**

Groningensingel 333a
6835 EM Arnhem
Postbus 4153
6803 ED Arnhem

telefoon 026-3883779
fax 026-3884957

info@raaijmakersadvocatuur.nl

Gratis kennismakingsgesprek

HUISSENSE UMDRACHT

www.huissenseumdracht.nl

De viering van het jubileum van de Umdracht is uitgegroeid tot een uniek samenwerkingsproject in Huissen.

Na afloop van de 450e Sacramentsprocessie sprak de voorzitter van het Umdrachtcomité, Wim Hoppenreijts, van een historische gebeurtenis. De samenwerking tussen alle plaatselijke basisscholen rond het thema Umdracht is een groot succes geweest, zo blijkt uit de reacties van onderwijzers en ouders.

Maar niet alleen de manier waarop de scholen de handen ineen hebben geslagen heeft bewondering en respect afgedwongen. Ook de voor de manier waarop de verschillende Huissense instellingen die zijn verenigd in het Platform Huissens Erfgoed hebben samengewerkt, toonde Hoppenreijts zich bijzonder dankbaar. Historische Kring Huessen, St. Gangulphus- en St. Laurentiusgilde en het Umdrachtcomité hebben laten zien hoe een gebeurtenis kan uitgroeien tot een groot succes door gebruik te maken van elkaars kwaliteiten.

De voorzitter noemde in dit verband ook de inzet van Huissen TV, die met een geslaagde kerstactie een fantastisch startsein heeft gegeven voor het jubileumjaar van de Umdracht.

Wim Hoppenreijts voelde zich geroerd door de manier waarop ook door particulieren en bedrijven massaal steun is verleend. Als voorbeeld noemde hij de grote inzet bij het versieren van de straten, waarbij het op de ochtend van de Umdrachtzondag rond zes uur al druk was in de straten in het centrum. “Ik wil iedereen bedanken die ook maar op de een of andere manier een steentje heeft bijgedragen tot dit succes. We hopen van harte dat deze gemeenschapszin in Huissen mag blijven voortbestaan,” aldus Hoppenreijts. “Iedereen heeft kunnen zien tot welk een prachtig resultaat zoiets leidt.”

HUISSENSE UMDRACHT, HET JUBILEUM

Jan Wannet

Na ruim een jaar van voorbereiding was het zover. De jubileum Umdracht, meer als 450 jaar sacramentsprocessie door de straten van Huissen.

Het was niet alleen die dag, de 6de juni, een groot feest. Het begon al op de tweede pinksterdag met de opening van de tentoonstelling in het Hof van Hessen. Samen met de Historische Kring Huessen was er een prachtige tentoonstelling opgezet over de Umdracht vroeger en nu. Veel oude foto's en gebruiksvoorwerpen stonden er te pronken. Tijdens de feestelijke opening waren er ook cadeaus. Pastor Holterman kreeg een wandbord aangeboden met daarop alle namen van de pastoors die de afgelopen eeuwen in Huissen hadden gewerkt.

Het Umdrachtcomité kreeg van stichting volkswagen een luxe verjaardagskalender aangeboden, die in het teken staat van de Huissense umdracht. De kalender is ook voor de verkoop en met de opbrengst kan een gedeelte van de kosten worden betaald.

SCHOLENPROJECT.

Alle zeven basisscholen deden mee aan het project "Huissense Umdracht" Dan praat je over zón tweeduizend kinderen. Het is nog nooit eerder voorgekomen dat alle basisscholen meewerkten aan hetzelfde project. Iedere school had het ook op zijn eigen wijze uitgevoerd. Klassen brachten bezoek aan het museum, het hof van hessen, en bezochten alle kerken en het klooster.

Er is een grote wensbol gemaakt in de vorm van een wereldbol. De bol maakte een reis langs alle scholen. Elk kind mocht een lint eraan hangen met een persoonlijke wens. Aan de bol hangen op het einde van de scholentocht tweeduizend linten met wensen van kinderen.

De wensbol met meer dan 2000 linten

Een volle kerk met kinderen

Er is een speciaal verhaal geschreven genaamd “He geheim van de verdwenen monstrans”.

Het project werd afgesloten met een grote viering in de stadskerk op donderdag voor de Umdracht, 3 juni, sacramentsdag.

KORENFESTIVAL

De zaterdag voor de Umdracht werd er in de Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming kerk een korenfestival gehouden. Alle kerkkoren van de gemeente Lingewaard konden hieraan meedoen.

De kerkkoren kregen de kans eens naar elkaar te luisteren, en te presenteren. Vaak zingt een kerkkoor alleen in eigen kerk. Negen koren waren aanwezig en lieten hun zang kwaliteiten horen.

DE UMDRACHT

Zondag 6 juni was het zover. Het beloofde een mooie dag te worden. De zon stond mooi aan de hemel. Al vroeg waren de mensen druk in de weer om alle bloemen langs de route te plaatsen. In de kerk werden de laatste voorbereidingen getroffen. De nieuwe banieren werden nog nagekeken. De nieuwe kazuifels met Umdrachtlogo hingen klaar voor de celebranten. Aartsbisschop dr. W. Eijk was hoofdcelebrant tijdens de Umdracht. Om 10:00 begon de plechtige Eucharistie. De Gilden begeleiden de bisschop en pastores de kerk in.

Speciaal voor de jubileum-Umdracht was er een ensemble met een gezamenlijk koor wat voor een feestelijke intocht zorgde. Daarna trok de stoet langzaam naar het eerste rustaltaar in de Walstraat.

Het kinderkoor zong en de zegen werd gegeven met de Monstrans. Door de langestraat naar het marktplein, waar het credo werd gezongen door de gezamenlijke koren.

Daarna trok de plechtige stoet naar Sancta Maria. Daar was ook een rustaltaar geplaatst. Na de zegen trok men naar de Doelenstraat, het laatste rustaltaar.

Na de Umdracht mocht de Aartsbisschop Mgr. Eijk over het vaandel lopen, dit is een oud gildengebruik

Vandaar uit trok de stoet naar de kerk, en met veel muziek en zang kwam en de kerk binnen. Als afsluiting het lof met het overbekende “aan U O Koning der eeuwen”.

Na afloop was er een receptie waar men elkaar nog kon ontmoeten en napraten. De jubileum-Umdracht heeft bij menigeen een onuitwisbare indruk achtergelaten. men spreekt nu alweer er over om over vijf jaar weer een “grote” Umdracht te organiseren.

Het gerestaureerde Mariabeeld

Voor degene die het gemist hebben is er de mogelijkheid om alles terug te zien op DVD.

Maar ook als men het nog eens terug wilt zien, misschien al cadeautip.. Jubileumboek, kalender, DVD, zijn alle nog steeds te koop.

Voor informatie neem contact op met de redactie van de kroniek, od www.huissenseumdracht.nl, www.huissen.tv.

Kim's
SCHOENEN MODE
 Vierakerstraat 48, 6851 BG Huissen. Tel. 026-3120420
www.kimsschoenenmode.nl

'd oude bloemensmidse

Uw bloemist voor al uw bloemsierwerk zoals:

Bloemen- en plantenarrangementen voor jubilea etc.

Bruids-, Droog- en Rouwarrangementen

Dus voor iedere denkbare gelegenheid.

Bel of loop vrijblijvend langs bij:

'd oude bloemensmidse

Langestraat 60, Huissen

Tel. 026 3257171

Fax 026 3258181

Tot ziens bij uw allround bloemist

DE VIERING VAN BELEG EN ONTZET IN 1897.

Drs. J.H.F. Zweers.

Nu steeds meer kranten digitaal beschikbaar komen en via zoekmachines worden ontsloten komen soms uit onverwachte hoeken interessante artikelen te voorschijn. Onderstaand verslag is afkomstig uit de *Amersfoortsche Courant* van 3 juli 1897 en gunt ons een blik op de viering van Beleg en Ontzet aan het einde van de 19^e eeuw.

*Aan de Arnhemsche Courant wordt het volgende geschreven:
Maandag werd het jaarlijksche spiegelgevecht geleverd der
Huissensche schutterij. Met muziek trok men eerst naar de kerk, daarna
te 12 uur ten strijde. Een afdeeling bleef te H[uissen], deze verbeeldde
de Gelderschen; de rest stelde zich bij het Looveer, waar men zich de
traditie getrouw, eenige tijd met visschen bezig hield. Dit waren de
troepen van den hertog van Cleve. Te 1 uur kwam een geblinddoekte
estafette aanrijden om den Duitschers te vragen wat ze voor hadden. Er
werd nu een Duitsche brief meegegeven, waarin de stad Huissen werd
opgeëischt. Na eenige tijd kwam de estafette met een Hollandsch
antwoord terug, dat lang niet malsch was. Maar een tweede Duitsche
brief volgde, dat besloten was de stad te bestormen. Nogmaals bracht
de estafette het antwoord, dat men de stad niet wilde opgeven. Daarop
trok de troep met volle muziek en met fakkels en branders op de stad
los. Op den veerweg had de ontmoeting plaats. Hevig was de botsing,
maar de overwinning was aan de Cleefschen, ondanks de groote vuren
op de wallen en onder een zegemarsch trok men juichend Huissen
binnen. Dit spiegelgevecht wordt alle jaren den eersten Maandag na St.
Jan geleverd, het moet een herinnering zijn aan een slag, die aan dezen
weg in de 14e eeuw werkelijk geleverd is. De Huissensche schutterij
moet daarvan nog een eigenaardig recht hebben: 1° het visschen met
kruisnet in den Brouwketel (een water tusschen Huissen en Angeren),
2° het optrekken en muziekmaken voor deze gelegenheid zonder
vergunning van den burgemeester; 3° mag aan den Brouwketel aan de
schutters sterke drank verstrekt worden*

(*ofschoon daar geen vergunning is*). Elk jaar wordt een koning benoemd en deze hecht een zilveren plaat van zijn koningschap aan een met dergelijke platen zwaar beladen ketting. De oudste die nog aanwezige platen zijn uit de 15e eeuw. Vroeger maakte de élite van H[uisen] deel uit van de schutterij; thans niet meer.(1)

Toelichting

De anonieme schrijver van bovenstaand verhaal heeft niet veel begrepen van de viering van het Beleg en Ontzet van Huissen die in 1897 plaats vond op maandag 27 juni. Het zijn immers niet de Kleefsen die het beleg slaan voor het stadje maar juist de Geldersen. Inderdaad wordt wel de overwinning behaald door de Kleefsen maar het zijn juist de Huissenaren –zo men wil de Kleefsen- die tijdens de viering van het feest in de stad verblijven. Het vissen nabij de Brouwketel was bij de leden van het St. Gangulphusgilde vanaf de heroprichting in 1777 een gewoonte. De oudste vermelding van het vissen in de Rijn dateert uit 1868 en vond aan het einde van de eeuw dus nog steeds plaats. Ook voor wat betreft de datering van het historische gebeuren zit de schrijver er behoorlijk naast. Het Beleg en Ontzet vond plaats in 1502; dus in de 16e en niet in de 14e eeuw. Het oudste schild dat al in het tweede kwart van de 19e eeuw als zodanig wordt vermeld is dat van richter Claes Smalevelt en dateert uit 1554 en stamt dus uit de 16e eeuw. Twee zaken maken dit artikel interessant. In de eerste plaats omdat de schrijver géén gewag maakt van het bestaan van Klein Evertje of van de Wildeman. Een dergelijk opmerkelijk figuur had waarschijnlijk wel een plaats gekregen in een krantenartikel. (2) Overigens moet een nader onderzoek in de *Arnhemsche Courant* van dat jaar uitwijzen of daarin mogelijk wel gewag wordt gemaakt van één van beide figuren. Daarnaast is de laatste zin opmerkelijk te noemen. Een sociografisch onderzoek naar de leden van de beide gilden is zeer zeker mogelijk en zou deze opmerking kunnen bevestigen of juist ontkrachten.

1. *Amersfoortsche Courant* van 3 juli 1897

2. J.H.F. Zweers, *Klein Evertje of Wildeman ? In: Med. H.K.H. jrg. 31 (2006), blz. 104-116*

BELEG EN ONTZET VAN HUISSEN

Door de drager van het visnet in 2010 Hugo Vermaas.

In het jaar 1502 probeerde Karel van Gelre Huissen in te nemen, maar hij leed een nederlaag. Sinds de oprichting van het St. Gangulphusgilde in 1536 wordt deze dag herdacht. Deze dag zit vol met tradities en folklore.

Na de Eucharistieviering in onze Gildenkapel maken wij de eerste rondgang door Huissen. Het is nog rustig in Huissen en niets lijkt er op dat er vandaag iets op komst is! In ons Gildenhuis “De Gouden Engel” staat de koffietafel al klaar en we laten de koffie op deze vroege ochtend wel smaken. Na het eerste kopje koffie komt de reveilleploeg al binnen. Deze hebben in de vroege ochtend de beide koningen en de beschermheer uit bed geknald.

Na de mededelingen van de voorzitter komt er een mededeling binnen dat er een spion in ons midden is en dat de Hertog Karel van Gelre voornemens heeft om Huissen te belegeren. Er wordt ontdekt dat onze Generaal Jan Wannet hier iets meer van weet en aan hem wordt een houten (stok) paard overhandigd met de mededeling deze aan de Hertog Karel van Gelre te geven zodat hij met zijn paard (staart) tussen de benen beter kan vertrekken dan een aanval in te zetten.

Iets voor tien vertrek ik met Sjoerd Wannet naar de oude Aloisiusschool aan de Doelenstraat, om ‘les’ te geven op de zaterdagschool. Hier heeft menig Gildebroeder nog op school gezeten en werden maandags bevrijd door de Wildeman. (Je wist van te voren dat hij kwam maar toch bleef het spannend.) Vandaag zijn zo’n 20 kinderen gekomen maar gelukkig blijven ook enkele ouders het lesprogramma even volgen. Even later geven de jeugdvendeliërs en tamboers een demonstratie op het schoolplein.

De kinderen mogen even proberen te vendelen en te drummen. Na vervolging van het lesprogramma kwamen de dokters op school en legden bij de kinderen een verbandje aan als herkenning, dat zij vandaag bij de bende van de Wildeman behoren.

En dan in een keer is hij er de Wildeman. Hij bevrijde de, toch wel gespannen, kinderen en samen verlaten ze de school voor een spannend avontuur door Huissen. De Gilden zijn in aantocht en wij sluiten de school en lopen met de stoet mee. Op de aanbestedingsvergadering heb ik de functie van “drager van het visnet” op me genomen en plaats van de visdrager is vooraan in de stoet samen met de ‘bielemannen’. Dit om “te

vissen tot onderhoud der ouden privilegiën en te schouwen volgens oude privilegiën en rechten”. Zo trekt de Gilden door Huissen. Maar even later is daar de eerste belemmering, de weg is geblokkeerd door een opstakel. Deze is waarschijnlijk opgebouwd door het vijandige kamp om tijd te winnen. De “bielemannen” doen hun werk en maken de weg weer vrij. Rond het middaguur lopen wij naar de dijk voor het splitsen van de groepen. (want het wordt tenslotte allemaal nagespeeld) De Gelderse troepen (belegers) lopen naar het Looweer, om daar hun kamp op te slaan en een plan te smeden hoe ze de belegering misschien wel kunnen winnen. De Kleefse troepen (verdedigers) lopen over de dijk naar het etablissement aan de Arnhemse poort om op sterkte te komen en moed in te drinken. Ook wordt daar de eerste brief verzonden naar de Hertog van Kleef voor versterking van de stad.

Maar ook onze vrouwen moeten beschermd worden. De vrouwen zijn middels een schutsbrief ingelicht dat zij zich om 13.00 uur moeten melden om vervolgens naar een, voor de vijand geheime locatie “t Teerhuis” te worden gebracht. Wij lopen met tromgeroffel nog een

keer door Huissen, met het visnet en de ‘bielemannen’ voorop om aan de bevolking te laten zien dat wij klaar zijn voor de strijd.

Maar het visnet is nog leeg, dus er zal gevestigd moeten worden. Wij gaan vissen in onze eigen viswater achter de dijk in ‘de molenkolk’. Maar helaas staat er bijna geen water meer in en ik kan met het

visnet ook niet meer in het water komen wegens de begroeiing en de te steile helling. (Toch jammer dat zo’n bloem niet onderhouden wordt) Maar een goede visvanger haalt overal wel een visje vandaan en op de markt worden de vissen aan de Huissense bevolking getoond om te laten zien dat er voldoende voedsel aanwezig is. Tijdens het nuttigen van de heerlijke verse vis worden wij aangevallen door enkele Gelderse krijgers, deze zijn op een slinkse manier toch Huissen binnen gedrongen. De belegeraars worden, naar enkele schermutselingen verslagen maar waakzaamheid is geboden.

In de stad is goed het gedonder van de kanonnen achter de dijk te horen. Er staat wat te gebeuren en ook in het centrum van stad wordt het steeds drukker. Ook de Wildeman en de kinderen worden onrustiger en zorgen voor de nodige paniek en de bielemannen verwijderen weer enkele obstakels.

Door de koerier (met witte vlag) die, aan de vlag te zien, toch al een paar keer beschoten is wordt ons weer een brief overhandigd. In deze brief staat dat Hertog Karel van Gelder in eigen persoon voor de poort van Huissen staat en dat wij ons maar beter kunnen overgeven en dat wij geen schijn van kans hebben deze belegering af te wenden.

De omroeper met het blek gaat Huissen rond met de mededeling ramen en deuren te sluiten omdat de vijand in aantocht is. In ons wachthuis maken wij ons klaar voor de strijd en laten een brief aan de Gelderse bezorgen met de mededeling, dat de Huissenaren er niet aan denken

hun stad in de handen van de Gelderse te geven en zij zich beter terug kunnen trekken. Maar te vergeefs, de Hertog van Gelre zet een aanval in. Inmiddels is er in en rond de

stad versterking gekomen vanuit het Kleefse land. Met vliegende vaandels en slaande trom komen de Kleefse de Gelderse tegemoet. En om 16.00 uur komt het tot een echte confrontatie. De beide Generaals duelleren hun degens terwijl het vuur wordt ontstoken. De kanonnen worden afgevuurd en het gevecht is begonnen. De Gelderse en Kleefse strijders lopen over en weer en soms worden de belegeraars met meerdere mannen te gelijktijd over het vuur gedragen en uitgeschakeld. Naar een korte maar hevige strijd worden de Gelderse troepen, hoe kan het ook anders, verslagen. Als laatste wordt de Wildeman in de touwen geslagen en gevangen genomen. De kinderen keren zich nu van hem af en hij probeert vrij te komen om te vluchten maar dat lukt hem niet.

Met het visnet, de ‘bielemannen’ en de gevangen genomen wildeman voorop komen wij onder gejuich en klokgelui Huissen binnen. De vendeliers met de vlaggen omhoog, de tamboers met slaande trom geven ons het gevoel een echte strijd te hebben geleverd en Huissen weer hebben bevrijd van belegeraars. (Het gevoel van Huissen is van ons!) Bij het teerhuis aangekomen worden de vrouwen opgehaald en met hun geliefde herenigd.

Voor de Koningen van het Gilden, de vrouwen en alle verdedigers van het stadje wordt door de vendeliers een vendelhulde gebracht. In ons Gildenhuis wordt een bevrijdingsfeestje gevierd. Na deze geslaagde dag gaan wij tevreden naar huis.

De wildeman is weer gevangen.....

*De koerier,
vroeger te paard,
nu op het
“stalen ros”*

de Huessensche Poort

Uw opticien,
voor zorg in zien.

www.polman-optiek.nl

Langestraat 64 6851 AS HUISSEN Tel. 026 - 3251974

KONINGSCHIETEN

Jan Giessen

Op de website van de gilden staat een lijst met alle koningen van na 1945. Daaruit heb ik uit gehaald dat voor 27 juni Frits van Brummelen de 51ste naoorlogse koning van het St. Gangulphusgilde was en Wim Kersten was de 49ste naoorlogse koning van het Laurentiusgilde. (dit wanneer je als volgt telt: wanneer men twee of drie keer achter elkaar koning wordt telt dit als één, je blijft dan namelijk koning).

Dus het was afgelopen 27 juni aan de uitdagers de strijd om de 52ste en de 49ste naoorlogse koning van respectievelijk het Gangulphus en Laurentiusgilde te worden en voor de huidige koningen om de 51ste en de 49ste te blijven.

Maar of zij wel meeschoten was tijdens het vroege uur van half tien 's ochtends nog niet bekend. Dit uur was vooral vroeg omdat het de dag ervoor zo laat was, maar dat terzijde. Terwijl de ochtend dauw nog op het grasveld bij Sancta Maria lag (ik heb het niet gecontroleerd, maar ik verwacht het wel) werden de koningen misschien wel voor het laatst in het zilver geholpen. Vervolgens gingen we naar de kerk voor heilige mis.

Van de kerk teruggekomen gingen we terug naar de Gouden Engel om daar van de Gildenmaaltijd te genieten. Terwijl wij die verorberden verstreek de inschrijvingstermijn voor het Koningschieten. En na het loten en het afgeven van de identiteitskaartnummers (dat zijn overigens 42 punten bij scrabble) en het lootjestrekken voor het vogelschieten werden de namen van de koningskandidaten voorgelezen. Bij het Gangulphusgilde was Frits van Brummelen de enige kandidaat en bij het Laurentius ging de strijd tussen Wim Kersten en Tjebbe Kersten.

Na menig wetje te hebben gelegd ging de hele gilden naar het raadhuisplein waar voor de gelegenheid de auto's plaats hadden gemaakt voor een aantal tenten, dranghekken en twee schietbakken.

Onder de zinderende zon werd het terrein klaar gemaakt voor waar iedereen toch eigenlijk voor gekomen was: het Jeugdkoningschieten. De 7^e jeugdkoning van het St. Gangulphus en St. Laurentiusgilde Ike van Ingen werd ontdaan van zijn schild en de strijd kon losbarsten. De kandidaten waren Danny Berendsen, Stef Arends en Bram Hubers. Pas na een schot of 125 werd het een beetje spannend, niet dat de temperatuur niet al hoog opgelopen was.

Jeugdkoning Bram Hubers gaat op de schouders

Uiteindelijk schoot Bram Hubers zichzelf tot jeugdkoning van het St. Gangulphus en St. Laurentiusgilde. Bram is voor de tweede keer jeugdkoning geworden, hij was dit namelijk ook al in 2006.

Gangulphus koning Frits van Brummelen werd ontdaan van zijn zilver (want dat schiet zo lastig) en hij begon aan zijn strijd tegen het hout. Al na veertig schoten heeft hij die glorieus gewonnen en mag Frits zich zelf weer voor een jaar Koning van het Gangulphusgilde noemen.

Daarna was het de beurt aan de jongeren. Wim Kersten werd ontdaan van zijn zilver en de strijd kon beginnen. De zon brandde Wim en Tjebbe blijkbaar erg op het hoofd, ze wilde snel naar huis want elk shot was raak. Na 28 schoten sprong de klos eraf. Tjebbe Kersten loste het schot die dat regelde en wordt daarmee koning van het St. Laurentiusgilde.

Een vendelhuide later liep de Gilden al weer richting het huis van de koningen om iedereen te laten weten wie onze koningen zijn, namelijk:

Frits van Brummelen de 51ste naoorlogse koning van het Sint Gangulphusgilde, Tjebbe Kersten de 50ste naoorlogse koning van het Sint Laurentiusgilde en Bram Hubers de 8ste jeugdkoning van het St. Gangulphus en St. Laurentiusgilde.

En ook die dag werd het laat.

*De eerste vendelhulde voor de nieuwe koningen
Frits van Brummelen (Sint Gangulphus) Tjebbe kersten (Sint
Laurentius) en Bram Hubers (jeugdkoning)*

RELAAS VAN EEN KONING

De dag van het Koningschieten

Frits en Ria van Brummelen

Ria en ik hadden samen al besloten om er nog een keer voor te gaan. Op de dag zelf stijgt dan toch de spanning hoeveel medekandidaten je hebt. Dan blijkt dat je de enige bent die zich heeft opgegeven, dat vond ik niet zo prettig, je weet gelijk al dat je de nieuwe Koning bent. Jammer dat er zich niet meer kandidaten opgeven hebben voor het schieten. Er zijn toch nog wel Gildebroeders die (nog) graag een keer Koning van ons Gilden willen zijn? Op naar het schietterrein, en dan sta je daar in je eentje te schieten, Maar ik moet zeggen dat Bert Bouwmeister de spanning er goed wist in te houden als speaker van het schietgebeuren. Bij het 43ste schot viel het laatste stuk van de klos eraf, en kon ik mezelf ontladen, de tocht naar ons huis in de Bernhardstraat om de Koningin af te halen is een soort van triomftocht, en bij ons thuis was het een gezellige drukte. Ook de Rienbloazers lieten zich van de goede kant zien, zij kwamen via de achterkant de tuin in om een leuk stukje muziek weg te geven. S` avonds de huldiging en Koningsbal in ons Gildehuis was erg gezellig. Ria en ik willen dan ook hierbij iedereen bedanken voor een zeer feestelijk en geslaagd Gildeweekend, we hebben er enorm van genoten.

Koning Frits en koningin Ria, met hun zonen Jeroen (l) en Maurice (r)

HET VERHAAL ACHTER ZILVER (17)

Hugo Vermaas

Een koning biedt na zijn koningsjaar of jaren een koningsschild aan. Zo ook Theo Bouwmeister. Theo heeft, als Keizer, zijn schild zelf 3 jaar mogen dragen omdat zijn opvolger Henk Lippmann 3 opeenvolgende jaren zich tot koning schoot.

Theo en Mien waren in het schuttersjaar 2005-2006 samen met Frank en Betty Pauwelsen Koning en koningin. Theo was in functie van vendelier toen hij zich in 2005 tot Koning van het St. Gangulphusgilde schoot.

Beschrijving van het koningschild;

Theo heeft op zijn schild de naam van de keizer en de namen van zijn raadsheren laten graveren.

Onderaan het schild is een gravure aangebracht van de Huissense zwaan.

De trambleerrand, rond om het schild, verfraait het schild.

Op het schild is het meester- en gehalte teken ingeslagen.

Meesterteken : J2A = J. Andriessen

Gehalteteken : 925 = 1^e gehalte

Vormgeving : Neorenaissance, ingesnoerd

Ornamentiek : Bolgeslagen plaat

Afmeting hxb ca. : 120 x 100 mm.

Gewicht : 68,8 gram

Tekst voorzijde

: 2005 - 2006

Koning Theo Bouwmeister

Koningin Mien Bouwmeister – Cornelissen

Keizer W. v.d. Jagt

Raadsheren:

B. Pauwelsen

H. Bouwmeister

M. Berendsen

W. Bouwmeister

J. Eeuwes

H. Berendsen

St. Gangulphus Gilde Huissen

Afbeelding

: Handgravure

Voorstelling

: Huissense zwaan

Opmerkingen
ogen.

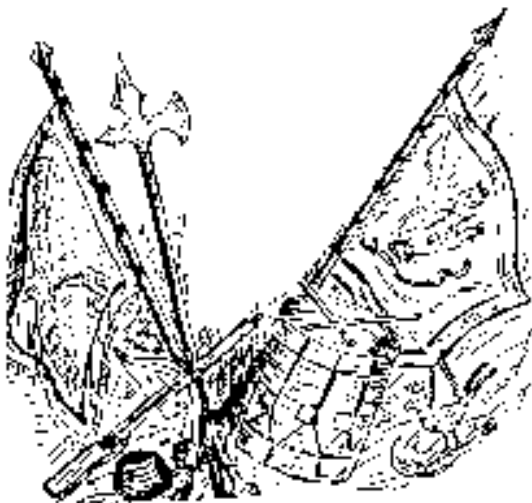
: Het schild is aan de achterkant voorzien van 4

MARIA-SCHOOL BEMMEL

Matthijs Hermeling

Midden juli was het bijna zover voor de kinderen van de Bemmelse Maria school, de zomervakantie zat eraan te komen. Maar voordat de kinderen het jaar konden afsluiten hadden de leraren besloten om een themawEEK te houden. Deze themawEEK stond in het teken van oude Hollandse folklore. Voor de leerlingen waren er verschillende activiteiten gepland. Orgelspelers, oliebollebakkers, hola hoepen en natuurlijk de Huissense gilden stonden allemaal op de agenda om deze week langs te komen. Op donderdagmorgen was het de beurt aan de Huissense gilden om hun verhaal te doen. De kinderen luisterden nauwkeurig en kwamen met goede en leuke opmerkingen en vragen. De presentaties verliepen snel en de interesse voor onze zilveren platen was vooral bij de hogere klassen groot. Na onze presentatie afgesloten te hebben met een vendelhulde voor de hele school, zat ons bezoek er weer op, maar natuurlijk mochten de leerlingen nog wel eventjes oefenen met het vaandel en de trom.

KAPSALON HENDRIKSEN

Van Wijkstraat 21,
Huissen

TEL: 3250580

HUIDVERZORGINGSSALON

LBEL E

VIERAKKERSTRAAT 6 - 6851 BE HUISSSEN - TEL. (026) 325 09 68

Op 29 mei 1971 werd de Gildenkapel ingewijd door Pastoor G.Bergsma. Koningen: Herman Pauwelsen (St.Gangulphus & Cor Sluiter St.Laurentius)

De koker met de beschrijving wordt geplaatst onder het toezien oog van de vz.van de Gilden: Johan Timmermans.

Tijdens een eucharistieviering, in historisch kostuum.
Het dagkapel was toen nog niet dicht, tijdens de consecratie
brachten de vendeliers een groet op het priesterkoor. Tegenwoordig
staan de vaandels in speciale standaards.

22 mei 1971 Gilden in Historisch kostuum in de kerk.

HUESSENSE KALENDER 2011

Louis Muller

Een oud Huissens kinderversje uit 1800 begon ongeveer als volgt:
Huissen is een trotse stad met torens en wallen
Door het slechte bestuur is alles echter vervallen
Hetgeen wel aangeeft dat er vroeger weinig of niets gelegen was aan de
toestand van de vele historische monumenten in Huissen.
De bombardementen in de 2e wereldoorlog vernietigden nog eens een
groot deel van de stad. Toch zijn er nog tekenen van de rijke historie
van Huissen terug te vinden. Soms heel duidelijk zichtbaar, en soms
alleen te herkennen aan het stratenpatroon.

Frans Muller tekenaar van de Huessense kalender

De Huessense kalender van 2011 geeft in 12 prenten een rondleiding door Huissen, met tekeningen van bekende en minder bekende plaatsen, die de Huissenaren zeker zal aanspreken.

Bij elke tekening is een tekst geplaatst die het bijzondere, of opmerkelijke van die tekening verklaart. Want een kersenboom midden in de Zilverkamp zegt niemand iets, maar met het verhaal van Jan van Jan boas erbij is het weer te begrijpen waarom die bomen in een woonwijk staan

De kalender kost € 4,00 is te koop bij

Drukkerij Kuipers, Slijterij Degen, Primira De Brink

LAURENTIUSDAG 2010

Jan Giessen

Al 349 jaar lang bestaat het Laurentiusgilde. Of zij ook ieder jaar Laurentiusdag gevierd hebben? Dat denk ik niet, maar dat het al vaak gebeurd is weet ik wel.

Laurentiusdag is na mijn weten ook de enige dag dat de twee generaals, eigenlijk een beetje werkloos lijkend, in het midden van de groep lopen. Want op Laurentiusdag is de luitenant de baas.

Afgelopen zondag liepen wij met z'n allen, een beetje de aan het maat zoekend want die werd maar matig aangegeven, richting de kerk voor de dienst van Laurentiusdag.

*Het afroepen van de namen der
Laurentiusleden.*

Het was een op z'n minst opmerkelijke dienst te noemen, het koor was namelijk van een welverdiende vakantie aan het genieten en wij moesten daarom zelf onze stembanden aanroepen. Maar wij zijn professionals en wij deden dat dan ook uit volle bost. En toen de dienst bijna afgelopen was zou het Laurentiuslied ten gehore gebracht moeten worden. Maar de dienst doende Pastor Coby Roelofs was niet bekend met het lied. Maar er was zeker geen man overboord want onze Ganghulphus generaal sprong op en zette uit volle borst het nummer in. Zelden is dit nummert beter vertolkt.

Op het moment dat wij, nog ietwat aangedaan door de weergaloze vertolking van het Laurentiuslied, weer buiten kwamen begon het licht te regenen. Maar wij lieten ons niet uit het veld slaan en liepen met slaande trom richting de markt (met slaande trom; dan heb ik altijd het idee dat de trom slaat in plaats van de tamboer, maar dat terzijde).

Op de markt las de luitenant de namen voor van de Laurentiusleden. Helaas waren er niet zo veel aanwezig, maar het was dan ook vakantie. Na de vendelhulde voor de koningen verplaatste wij ons naar de Gouden Engel voor een koffietafel. Het bleef nog lang gezellig in Huissen.

KERKWIJDING

Kerkwijdingzondag en inwijding nieuwe vendels 29 aug.2010

Jan Wannet

Een van de laatste “verplichte” optrekdagen van de gilden is kerkwijding. Het is ook de afsluiting van de “verplichte” optrekdagen die de Gilden kennen. Kerkwijding, het woord zegt het al, feestdag van de inwijding van de kerk. Vroeger was kerkwijding een uitgebreider kerkelijk feest. In de Gildenboeken staat dat de Gilden de processie van kerkwijding begeleiden. Toch is dat niet zo lang geleden, in de jaren zestig van de vorige eeuw is deze processie afgeschaft. Wat overbleef is de vendelhulde aan de kerkelijke overheid door de Gilden. Volgens de traditie worden dan de Gildenbroeders getrakteerd op een goede sigaar. Dat laatste is tegenwoordig wel veranderd, aangezien er bijna niemand meer rookt heeft de sigaar plaatsgemaakt voor een stukje chocolade.

Dit jaar was het wel een bijzondere kerkwijding, niet alleen de wijding van de kerk werd herdacht, maar er werden ook een twintigtal nieuwe vendels ingewijd.

Het wijden van de nieuwe vaandels

Tot ver in het verleden gaat het vendelzwaaien terug. Waar precies de oorsprong te vinden is, is niet bekend. In de algemene opvatting is het vendelzwaaien een eerbetoon aan geestelijke en wereldlijke autoriteiten maar ook aan personen die men op bijzondere wijze wil eren. In diepere zin is het vendelen een stil gebed van de vendelier en vendel tot meerdere glorie van God en tevens een verzoek aan de patroonheilige om zijn bijstand. Onder begeleiding van de tamboers voeren zij met het vendel een kleurig en bewegingsspel uit. Dat wordt met name gedaan bij wijze van groet, als betuiging van eerbied aan de Gildenkoning, de wereldlijke of geestelijke overheid en bij de begrafenis van een overleden gildenbroeder. Pastor Holterman, oppergeneraal der Gilden, heeft de nieuwe vendels gewijd. daarna werd de vendelhulde voor de pastor gebracht, met de nieuwe vendels.

De vendelhulde voor Pastor Holterman, tevens oppergeneraal van de Gilden

GILDEN EN HUN BESCHERMHEILIGEN

Sint Bavo

Sjoerd Wannet

De vier belangrijke Heiligen binnens de Huissense gilden, Sint Joris, Sint Anthonius, Sint Laurentius en Sint Gangulphus, zijn al beschreven. Het wordt nu dus tijd om te kijken naar andere gilden en schutterijen. We beginnen daarvoor binnen onze eigen gemeente en dan komen we uit bij, de Sint Bavo schutterij uit Angeren.

Het is het jaar 653, om precies te zijn 1 oktober 653. Het is een droevige dag voor de inwoners van Gent, Sint Bavo, een Heilige,

die zich in de buurt van hun stad bevond was namelijk overleden. Er was alom verdriet en al meteen gingen er stemmen op om Sint Bavo heilig te verklaren. Er was alleen een probleem, de toenmalige Paus, Paus Martinus I was namelijk gevangen genomen door de keizer van het Byzantijnse rijk, Constans II, om een theologisch conflict.

Daar vonden de inwoners van Gent wel een creative oplossing op, ze bouwden een klooster om Sint Bavo in te vereren, de Sint Baafsabbij. Uiteindelijk werd Sint Bavo wel heilig verklaard.

Toch was het bij de geboorte van Sint Bavo niet duidelijk dat hij een vroom, heilig man zou worden. Sint Bavo werd geboren als Allowin van Haspengouw. Hij was de jongste zoon van Pepijn van Landen, een zeer belangrijk man in die tijd. Pepijn van Landen was namelijk hofmeier van Austrasië, grofweg de bovenste helft van het hedendaagse Frankrijk en België. Onder het hofmeierschap van Pepijn van Landen kwam de feitelijk macht in handen te liggen bij de hofmeiers in plaats

van bij de Merovingsche koningen. Zo heeft Pepijn van Landen de basis geschapen voor de machtsgreep van Pepijn de Korte en zijn zoon Karel de Grote, zo'n 100 jaar later.

Sint Bavo groeide dus in grote weelde op maar viel als jongste zoon wel een beetje buiten de boot. Hij had twee zusters en een broer. Zijn broer, Grimoald was voortbestemd ook hofmeier te worden. Zijn twee zussen, de Heilige Begga en de Heilige Getrudis van Nijvel groeide uit tot grote faam en waren twee zeer vromen mensen. Vooral zijn zus, de Heilige Getrudis van Nijvel heeft altijd geprobeerd Sint Bavo op het rechte pad te houden.

Al snel werd duidelijk dat Sint Bavo niet zo vroom was als zijn zussen. Eigenlijk was het een heel losbandig figuur, Hugh Hefner is er niets bij. Zo verkocht Sint Bavo zijn personeel als slaaf om zijn extraverte levensstijl te kunnen betalen. Zelfs het huwelijk kon Sint Bavo niet intomen.

Alleen na 15 jaar gelukkig huwelijk, stierf zijn vrouw. Dit brak het hart van Sint Bavo en hij trok, op advies van zijn zus, naar de Bisschop van Maastricht, de Heilige Amandus van Gent. Daar werd Sint Bavo geraakt door het goddelijk licht en begon zijn leven te beteren. Hij schonk al zijn geld en goederen aan de armen en trad in het klooster, de Sint Pietersabdij in Gent, gesticht door de Heilige Amandus.

Na een tijd in het klooster vertoefd te hebben zocht Sint Bavo naar andere manieren om in contact te komen met God. Hij ging voortaan als kluizenaar leven in een holle boom. Die holle boom stond in Mendonk, een plaatsje nabij Gent. In Mendonk verrichte Sint Bavo verschillende novena. Dat zijn speciale intensieve gebeden tot God waarmee je gunsten kunt vragen.

Als kluizenaar in een holle boom stierf Sint Bavo uiteindelijk op 1 oktober 653. Sindsdien is 1 oktober de feestdag van Sint Bavo. Sint Bavo is de patroon van de Kathedralen van Gent en Haarlem. Hoe hij uiteindelijk in Angeren terechtgekomen is, is nog een vraag voor historici.

PANORAMA HUISSEN

Brigit van den Berg

Wat een spetterend feest, deze vrolijke doorlopende voorstelling van kleurrijke beelden, feesten, historische elementen en gebouwen van Huissen die aan het oog voorbij trekken. Wat een genot te mogen

schrijven over het ontstaan van dit cultuurhistorisch erfgoed. Van spookhuus tot wildeman, van Gelderse gevel tot stadspomp, van gilden tot fantasie en schilderplezier. Panorama Huissen is het resultaat van activiteiten die onze stichting LingeW"art jaarlijks op het gebied van kunstzinnige vormgeving voor de jeugd organiseert. "Kinderkunst" biedt kinderen de mogelijkheid in een vroege ontwikkelingsfase creatief om te gaan met hun gedachten en gevoelens. Inzicht in eigen kennen en kunnen is de basis voor culturele beschaving.

De kunstenaars van Stichting LingeW"art werkten in 2009 met 160 kinderen aan Panorama Huissen, een bijna 40 meter lang schilderij dat in 2010 werd

Het Tamboerspanorama

aangekocht door de gemeente Lingewaard. Voorafgaand aan dit project werden lesbrieven geschreven voor de basisscholen en is er persoonlijk contact geweest met de Historische Kring en de Gilden om tot nauwkeurige beelden en waarheidsgetrouwe tekst te komen met de inmiddels zo bekende eigen signature van de kunstenaars. Resultaat: een vrolijk spektakel op het witte doek, Panorama Huissen, sprankelend, vol leven, vol historie, alles kris kras door elkaar. Een brede samenwerking door grote betrokkenheid, een schilderij dat maatschappelijk gedragen wordt. Inmiddels is het schilderij als wellicht langste kinderleprello van Nederland ook in boekvorm

vereeuwigd. Een maar liefst 3.90 m lang feest, gebonden in een boek, met daarin alle namen van de kinderen vermeld.

Ik hoop dat velen zullen blijven nagenieten van deze prachtige inspiratiebron, dit waardevolle tijdsdocument.

Het boek Panorama Huissen is na de feestelijke presentatie 4 september in de raadszaal van het gemeentehuis te Huissen aan te schaffen via drukkerij Kuipers, Bruna, Historische Kring en de stichting LingeW'art .

Voor meer informatie en evt. bestelling zie www.lingewart.nl

Met hartelijke groet

Brigit van den Berg. P.R. stichting LingeW'art

Spookpanorama

Drukkerij Kuipers b.v.
drukkerij & kantoorvakhandel

Langestraat 4
6851 AP Huissen

Telefoon:
026-325 06 75

E-mail:
info@drukkerijkuipers.nl
www.drukkerijkuipers.nl
www.datakopie.nl

Gilden van
Sint Gangulphus en Sint Laurentius
binnen de stad Huissen

1411 ★ 1536 ★ 1661

Het Sint GANGULPHUSGILDE ontstond uit een fusie (in 1536) van het Sint ANTONIUS en het Sint JORISGILDE (daterend uit 1411)

"In den jeare ons Heeren duysent vijfhondert ses und dertich heeft die Eerendtfeste und Vromen Joncker Elbert van Pallandt, Erfmarschalk, onseren drost und amptman in stadt und wegen ons Genedigen lieven heeren, mit toedoen Richter Burgemeijster Schepenen en Raidt en die gemeine Burgeren en Burgers Kijnderen Van Huessen, van die twee schutterije ende Broederschappen nementlich Sancti Anthonius ende Georgius, om meerdere liefde, vrundtschap en eendracht to halten, een schutterij ende Broederschap gemeakt geheyten Sanctus Gangulphus Schutterije und Broederschap".

Aldus het relaas uit het fusieverdrag.

Het Sint LAURENTIUSGILDE werd in 1661 opgericht als "jong gesellen schutten compagnie" met consent van de landsheer, Keurvorst Friedrich Wilhelm von Brandenburg, wegens verleende krijgsdiensten. In het oude Gildenboek staat vermeld:

"De Broederschap der jonge Gesellen is opgericht in het jaar 1661 onder de regering van den Doorluchtigsten Keurvorst von Brandenburg Hertog von Cleef Glorieuzer Gedagtenis".

Sinds 1986 zijn beide Gilden koninkrijk onderscheiden.